

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากเหตุการณ์ที่ประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2540 สาเหตุหลักมาจากการบริหารงานที่ผิดพลาด อันเกิดจากปัจจัยภายในของบริษัทเอง เช่น การกู้เงินจากต่างประเทศ การขาดการป้องกันความเสี่ยงและไม่มีความรอบคอบในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และไม่มีผู้ที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของตลาดทุนของประเทศเป็นอย่างมาก รัฐบาลจึงจำเป็นต้องจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาตลาดทุนของประเทศเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศโดยรัฐบาลได้ประกาศอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2545 เป็นปีเริ่มต้นของการรณรงค์การมีบรรษัทภิบาลที่ดี และได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องบรรษัทภิบาลให้กับทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยในงานเปิดการประชุมได้เชิญท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธานในงาน “คงไม่มีบริษัทใดในโลกที่เติบโตได้ด้วยเงินทุนของตนเองเพียงพอแหล่งเดียว ถ้าอยากจะทำโตสูงก็จะต้องใช้เงินจากแหล่งอื่น (Other People Money) เช่น กู้ยืมเงินจากธนาคาร ซึ่งเงินก้อนนั้นเป็นเงินออมจากประชาชน เพราะฉะนั้นระบบการตรวจสอบการควบคุมจำเป็นต้องมีหรือไม่ว่าจะเป็นการระดมทุนจากตลาดหลักทรัพย์ การออกพันธบัตรหรือออกหุ้นกู้ใด ๆ ก็ตาม ทุกกระบวนการใช้เงินจากคนอื่นทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นยังต้องมีความซื่อสัตย์ต่อการบริหารธุรกิจให้มีความโปร่งใสเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ธุรกิจ เจ้าของเงินจะได้เกิดความมั่นใจซึ่งตามหลักธรรมะ คือ เราต้องอยู่กันอย่างธรรมชาติที่ดีเพื่อให้สิ่งที่ไม่ดีถูกกำจัดออกไปแต่สิ่งที่ดี” (พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, 2545, หน้า 1)

ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้พยายามผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนเห็นความสำคัญของการมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยการออกข้อกำหนดต่าง ๆ หลายเรื่อง เช่น การเปิดเผยข้อมูล การกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ หรือแนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการและส่งเสริมให้บริษัทเห็นถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยจัดให้มีโครงการ การประเมินผลการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนไทยโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และได้เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งในช่วงแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ถึงปี พ.ศ. 2545 ได้รับความร่วมมือจากบริษัทที่ปรึกษา McKinsey & Company ในการพัฒนาหลักเกณฑ์ และการประเมินผล ซึ่งได้รับ

ความช่วยเหลือจากธนาคารโลกในการดำเนินโครงการ โดยมีจำนวนบริษัทที่ทำการประเมินในปี พ.ศ. 2544 จำนวน 133 บริษัท ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 234 บริษัท ส่วนในปี พ.ศ. 2546 ได้รับการสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเป็นปีแรกที่มีการประเมินบริษัทจดทะเบียนทุกบริษัท ทั้งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ใหม่ แต่ในปี พ.ศ. 2547 ทางสมาคมฯ ไม่มีการประเมินเป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินบริษัทจดทะเบียนใหม่ ซึ่งเดิมมีหลักเกณฑ์ในการประเมินและน้ำหนักที่ให้ในแต่ละหัวข้อในแต่ละปี ที่ผ่านมามีดังนี้

ตารางที่ 1-1 หลักเกณฑ์ที่ใช้ในปี พ.ศ. 2544-2546

หัวข้อ	หลักเกณฑ์การประเมิน (ข้อ)			น้ำหนัก (%)
	2544	2545	2546	
1. สิทธิของผู้ถือหุ้น	7	7	15	20
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน	10	10	20	20
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	4	4	4	10
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	17	17	29	25
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	16	19	27	25
รวม	54	57	85	10

สำหรับโครงการในปี พ.ศ. 2548 หลังจากที่ได้รับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการและได้ทำการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการประเมินให้มีความเหมาะสมและชัดเจนมากขึ้น โดยหลักเกณฑ์การประเมินและน้ำหนักที่ให้ในแต่ละหัวข้อหลักมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1-2 หลักเกณฑ์ที่ใช้ใน ปี พ.ศ. 2548

หัวข้อ	หลักเกณฑ์การประเมิน (ข้อ)	น้ำหนัก (%)
1. สิทธิของผู้ถือหุ้น	23	20
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน	13	15
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	8	15
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	32	25
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	42	25
รวม	118	100

หมายเหตุ สำหรับรายละเอียดของหลักเกณฑ์ในแต่ละข้อดูได้ในภาคผนวก

จากตารางที่ 1-1 และตารางที่ 1-2 จะเห็นได้ว่าการเพิ่มจำนวนหลักเกณฑ์ที่ใช้จากปี พ.ศ. 2544, 2545, และ ปี พ.ศ. 2546 จากเดิมเป็น 54, 57, และ 85 เป็น 118 หลักเกณฑ์ในปี 2548 โดยลดน้ำหนักหลักเกณฑ์ของการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกันจาก 20% เป็น 15% และเพิ่มน้ำหนักหลักเกณฑ์การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียจาก 10% เป็น 15% หลักเกณฑ์ของสิทธิของผู้ถือหุ้นให้น้ำหนักหลักเกณฑ์เท่าเดิมคือ 20% ส่วนการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการให้น้ำหนักหลักเกณฑ์เท่าเดิมคือ 25%

ดังนั้น การสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดีจึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องในระยะยาว เนื่องจากแนวโน้มของตลาดโลกมีการเปิดเสรีและ มีการแข่งขันในตลาดสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น นักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการความน่าเชื่อถือของงบการเงิน โดยผ่านบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีจึงต้องการที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยทำการศึกษาบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นปีที่มีการประเมินการกำกับดูแลกิจการทุกบริษัทและใช้หลักเกณฑ์ใหม่ในการพิจารณา เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมุ่งสู่การเป็นตลาดทุนที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สำคัญในการทำให้บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยทางด้านขนาดของคณะกรรมการว่าขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือไม่ เพื่อที่จะได้ทราบและสามารถกำหนดขนาดของคณะกรรมการที่เหมาะสมในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ศึกษาปัจจัยทางด้านสัดส่วนของกรรมการอิสระว่าสัดส่วนของกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือไม่ เพื่อที่จะได้ทราบและสามารถกำหนดบทบาทของกรรมการอิสระในการกำกับดูแลกิจการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้ถือหุ้นต้องการ
3. ศึกษาปัจจัยทางด้านสัดส่วนของผู้ถือหุ้นรายย่อยว่าสัดส่วนของผู้ถือหุ้นรายย่อยมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือไม่ เพื่อที่จะได้ทราบ และสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมในการลงทุนของผู้ถือหุ้นรายย่อยได้
4. ศึกษาปัจจัยทางด้านขนาดของสำนักงานสอบบัญชีว่ามีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือไม่ เพื่อที่จะได้ทราบและสามารถที่จะเข้าใจบทบาทของสำนักงานสอบบัญชีภายนอกมากขึ้น
5. ศึกษาผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงาน โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการดำเนินงานของบริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีว่าจะมีผลการดำเนินงานดีกว่าบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งผลการดำเนินงานนั้นจะศึกษาจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมและอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานของการวิจัย

คณะกรรมการบริษัทได้รับมอบหมายจากผู้ถือหุ้นในการบริหารกิจการ โดยมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ต่าง ๆ คณะกรรมการมีส่วนความสำคัญเป็นอย่างมากในการกำหนดให้องค์กรมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อให้ความมั่นใจกับผู้ถือหุ้นว่าจะสามารถตรวจสอบการทำงานของฝ่ายจัดการหรือฝ่ายบริหารในการทำหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับผู้ถือหุ้น ดังนั้นการที่มีจำนวนกรรมการในคณะกรรมการมาก อาจจะส่งผลดีต่อการควบคุมการดำเนินงานของฝ่ายจัดการหรือฝ่ายบริหาร ทำให้เกิดความละเอียดรอบคอบในการทำงานของคณะกรรมการและของฝ่ายบริหาร ซึ่งจะทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับความมั่งคั่งสูงสุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานข้อแรกดังนี้คือ

H₁: บริษัทที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีขนาดของคณะกรรมการใหญ่กว่าบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี

จากงานวิจัยของ Dunn (1983) พบว่า กรรมการบริษัทที่มาจากบุคคลภายนอกจะช่วยให้บริษัทมีการเจริญเติบโตที่มั่นคงและช่วยในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายจัดการหรือฝ่ายบริหาร ทำให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ขนาดของกรรมการอิสระจะทำให้บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานข้อที่ 2 ดังนี้ คือ

H₂: บริษัทที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมากกว่าบริษัทที่ไม่รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ผู้ถือหุ้นถือได้ว่าเป็นเจ้าของบริษัท ซึ่งผู้ถือหุ้นรายใหญ่มักจะถือหุ้นเป็นระยะเวลานานเพื่อหวังอำนาจในการบริหารและเงินปันผล ซึ่งแตกต่างจากผู้ถือหุ้นรายย่อยที่มักจะถือหุ้นเพื่อขายเก็งกำไรในระยะสั้น โดยผู้ถือหุ้นเหล่านี้ถือว่าเป็นผู้ลงทุนมากกว่าที่จะเป็นเจ้าของ การที่มีเจ้าของกิจการกระจายอยู่ทั่วไป ทำให้ยากต่อการรวมตัว จึงทำให้ไม่มีการควบคุมและไม่มีการตรวจสอบการดำเนินงานของผู้บริหารอย่างจริงจังเท่าที่ควร

จากงานวิจัยของ อนันต์ชัย คงจันทร์ (2544) การกำกับดูแลกิจการในประเทศไทย พบว่าผู้ถือหุ้นรายย่อยมีบทบาทเกี่ยวกับการติดตามการทำงานของผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัทน้อยมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานข้อที่ 3 ดังนี้คือ

H₃: บริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยน้อยกว่าบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ผู้สอบบัญชีเป็นบุคคลภายนอกที่ได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ถือหุ้นเสียงข้างมากของบริษัท โดยได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อมาสอบทานหรือตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน ผู้สอบบัญชีในฐานะที่เป็นบุคคลที่เป็นกลางและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการสอบบัญชีเป็นอย่างดี และเป็นบุคคลหนึ่งที่ทางการคาดหวังให้เป็นผู้ที่จะให้ความเห็นต่อการเงินของบริษัท และในกรณีที่บริษัทมีการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ก็ควรแสดงความเห็นไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีให้ชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานดังนี้

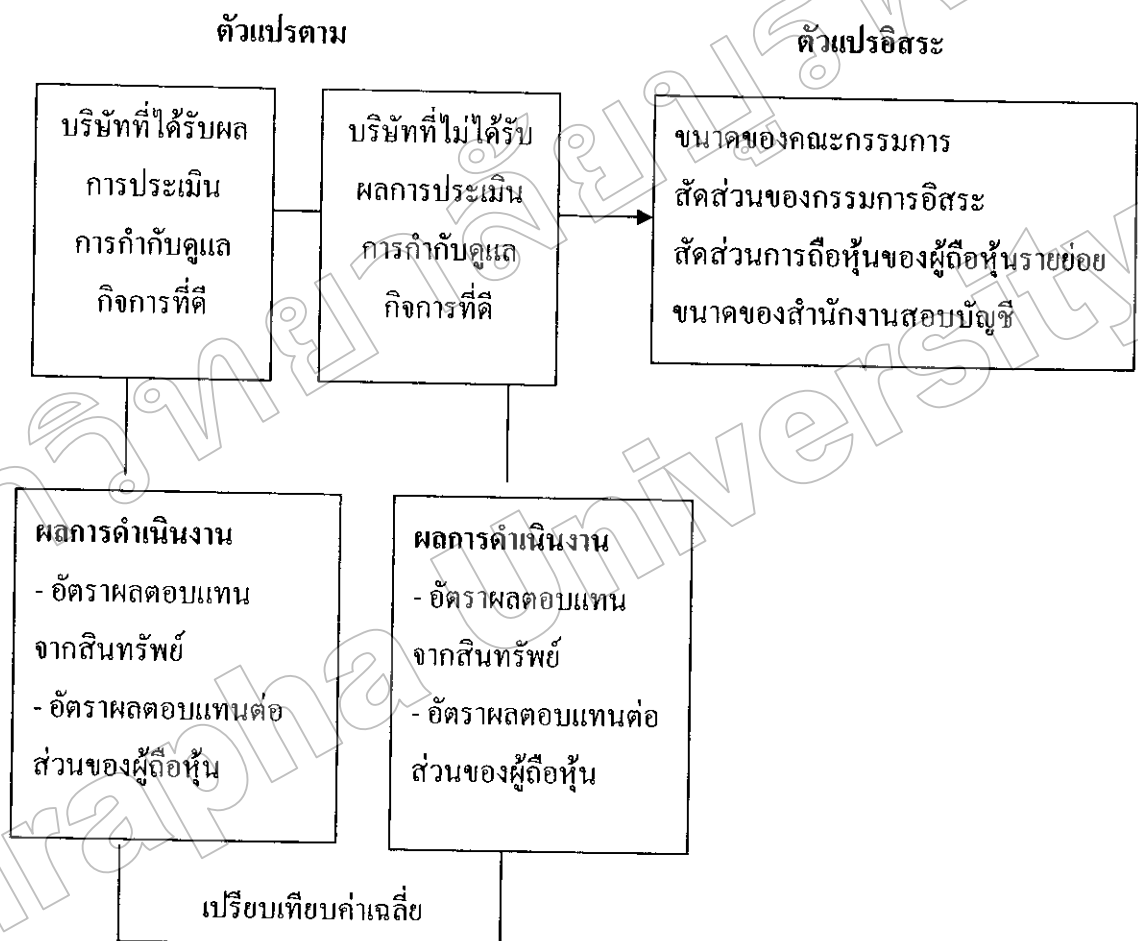
H₄: บริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีขนาดของสำนักงานรับสอบบัญชีใหญ่กว่าบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ความพยายามในการส่งเสริมให้บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีก็เพื่อให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นว่าบริษัทที่ตนสนใจจะลงทุนนั้นมีขีดความสามารถในการแข่งขันและมีความสามารถในการทำกำไรเพิ่มความมั่งคั่งให้กับผู้ถือหุ้นได้ นอกจากนั้นบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีระบบการวัดผลการดำเนินงานและการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานข้อที่ 5 ดังนี้คือ

H_a: บริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมดีกว่าบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี

H_b: บริษัทที่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีค่าเฉลี่ยของอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นดีกว่าบริษัทที่ไม่ได้รับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ถือหุ้นในการกำหนดขนาดของคณะกรรมการที่เหมาะสมในการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อให้ได้ขนาดของคณะกรรมการที่สามารถตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับนักลงทุนในการนำสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาลงทุน หากสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

3. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ถือหุ้นในการกำหนดสัดส่วนของกรรมการอิสระเพื่อให้กรรมการอิสระมีการควบคุมการดำเนินงานของฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับนักวิชาการ นักลงทุนและผู้ที่มีความสนใจในการกำกับดูแลกิจการที่ดีใช้ศึกษาเป็นแนวทางในการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาข้อมูลจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีในปี พ.ศ. 2548 ตามโครงการการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2548 (Corporate Governance Report of Thai Listed Companies 2005) เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเนื่องจากตั้งแต่เริ่มโครงการในปี พ.ศ. 2544 ถึง ปี พ.ศ. 2546 ใช้หลักเกณฑ์เดิมและได้จัดการประเมินผลการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามโครงการดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2547 และได้ดำเนินการประเมินผลการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีการเปลี่ยนแปลงตามหลักเกณฑ์ใหม่ในปี พ.ศ. 2548

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ไม่ได้ศึกษาข้อมูลของบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากยังไม่มีสถาบันใดที่จัดทำ การประเมินผลการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2. บริษัทที่ได้รับการประเมินจะต้องมีระยะเวลาที่เข้าจดทะเบียนบริษัทกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเต็มปีเพื่อที่ทำการประเมินโดยบริษัทที่เข้าจดทะเบียนในระหว่างปี จะเริ่มถูกประเมินในปีถัดไป

3. หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินเป็นหลักเกณฑ์ที่บริษัท McKinsey & Company ได้พัฒนาขึ้นโดยใช้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของกลุ่มประเทศองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา (OECD Principles of Corporate Governance) ประกอบกับรายงานการกำกับดูแลกิจการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ได้นำหลักเกณฑ์ที่ออกโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา มาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการกำกับดูแลกิจการที่ดีซึ่งเป็นสถาบันที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

นิยามศัพท์เฉพาะ

การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง การจัดการ โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้นเพื่อให้ทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเจริญเติบโต และเพิ่มคุณค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว สร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

บริษัทจดทะเบียน หมายถึง บริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนหลักทรัพย์ของบริษัท เพื่อให้มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ โดยบริษัทต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์ กำหนด

กรรมการอิสระ หมายถึง กรรมการที่เป็นบุคคลภายนอกและเป็นกรรมการที่ไม่ได้เป็น กรรมการบริหารและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานประจำและไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือกลุ่มของผู้ถือหุ้นรายใหญ่และผู้บริหารของบริษัท กรรมการอิสระต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ตลาด หลักทรัพย์กำหนดคือ ไม่สามารถถือหุ้นในนามของตนเองหรือในนามของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวน เกินกว่าร้อยละ 0.5 ของบริษัทจดทะเบียน บริษัทในเครือ บริษัทร่วมหรือบริษัทที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานสอบบัญชีที่มีขนาดใหญ่ (BIG 4) หมายถึง สำนักงานที่รับสอบบัญชีที่ ประกอบไปด้วย บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาค ภูมิภาค สอบบัญชี จำกัด, บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์โฮลเดอร์ส เอบี เอเอส จำกัด บริษัท สำนักงาน เอ็นสัน แอนด์ ยัง จำกัด และสำนักงานคิลอยท์ ทูซ ไรมัทส โซยซ